

Torsta AB

Regionens revisorer
Lekmannarevisorerna

Dnr: REV/31/2016

Till bolagsstämman i Torsta AB
Org nr: 556892-2420

Till fullmäktige i Region Jämtland
Härjedalen

Granskningsrapport för år 2016

Jag, av fullmäktige i Region Jämtland Härjedalen utsedd lekmannarevisor, har granskat Torsta AB:s verksamhet för år 2016.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt ägarens uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Bolaget har efter två år med redovisade underskott förbättrat sitt resultat och visade för 2016 ett resultat på 1,3% vilket dock inte når ägarnas resultatkrav på 3-5 %. Det är viktigt att styrelsen fortsatt har fokus på resultatförbättrande åtgärder

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

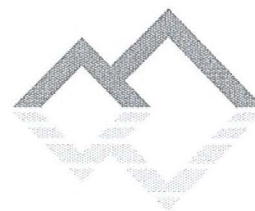
Som stöd för min bedömning åberopas bifogad granskningspromemoria.

Östersund den 20/3 2017

Lars-Olof Eliasson

Bilaga: Granskningspromemoria 2016, Torsta AB.

REGION
JÄMTLAND
HÄRJEDALEN

REVISIONSKONTORET

GRANSKNINGSPROMEMORIA 2016

Torsta AB

Ulf Rubensson
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Tfn: 063-147529

2017-03-10

Dnr: REV/31/2016

1. INLEDNING/BAKGRUND

Torsta AB är aktiebolag som bildades 2012, Region Jämtland Härjedalen är störst ägare om 40 %. Bolagets uppdrag är i huvudsak att erbjuda attraktiva och kostnadseffektiva utbildningar som främjar de gröna näringarna och att arbeta med landsbygdsutveckling. Uppdraget regleras i det ägardirektiv som ägarna upprättat och överlämnat till bolaget.

1.1 LEKMANNAREVISORNS UPPDRAG

Regionfullmäktige har i enlighet med kommunallagen utsett en lekmannarevisor för Torsta AB. Lekmannarevisorns uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomiska synpunkt tillfredställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Lekmannarevisorn biträds av sakkunnigt stöd i den omfattning som behövs för att genomföra uppdraget enligt god revisionssed¹.

Bedömningen om vilka granskningsinsatser som anses nödvändiga att genomföra för att ge ett tillräckligt underlag för lekmannarevisorn att med rimlig säkerhet kunna lämna uttalanden i granskningsrapporten, utgår ifrån en risk och väsentlighetsanalys. Vid denna analys tas hänsyn till verksamhetsmässiga och ekonomiska aspekter. Vid analysen beaktas såväl information och erfarenheter från tidigare års granskningar som information om det aktuella verksamhetsåret.

2. SYFTE

Granskningens syfte har varit att ge lekmannarevisorn underlag för den i aktiebolagslagen föreskrivna granskningsrapporten genom att svara på:

- om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, samt
- om den interna kontrollen är tillräcklig

3. REVISIONSKRITERIER

Revisionskriterierna utgör grund för revisionen och är de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar.

Uppfylls kraven enligt:

- Aktiebolagslag (2005:551)
- Kommunallag (1991:900)
- Bolagsordning
- Ägardirektiv
- Bolagsstämman beslut

¹ I enlighet med 9 kap. § 8 i kommunallagen.

Ulf Rubensson
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Tfn: 063-147529

2017-03-10

Dnr: REV/31/2016

4. METOD

Den grundläggande granskningen har utförts genom dokumentstudier av protokoll och handlingar från bolagsstyrelsens och bolagsstämans sammanträden år 2016 samt bolagets årsredovisning för 2016 m.m. Lekmannarevisorns biträde har besökt Torsta och haft en genomgång med VD om bolagets verksamhet, riskområden, ägardirektiv och uppföljning av föregående års iakttagelser.

Årsredovisningens räkenskaper har endast granskats översiktligt eftersom den auktoriserade revisorn ansvarar för granskning av bolagets räkenskaper samt att årsredovisningen upprättats enligt gällande lagstiftning och god redovisningssed.

5. RESULTAT

Lekmannarevisorns granskning omfattar flera delar för att ge ett samlat underlag för en bedömning av bolagets ändamålsenlighet, interna styrning och kontroll.

Den grundläggande granskningen syftar till att bedöma om Torsta AB under året 2016 har bedrivit sin verksamhet i enlighet med ägardirektiv, aktieägaravtal, riktlinjer för styrning, bolagsordning och beslut i bolagsstämma.

5.1 GRANSKNINGENS IAKTTAGELSER

Årets resultat

Årsredovisningen har utvecklats och innehåller nu en översiktlig avstämning av resultatet för 2016 mot ägarnas målbeskrivning för bolaget enligt ägardirektivet. Årsredovisningen lämnar i övrigt en god bild av bolagets utmaningar och verksamhet under 2016.

Bolaget visar för år 2016 en vinst på 536 tkr före dispositioner och skatt. Styrelsen har under året behandlat ett flertal åtgärder i form av sparförslag som tagits fram och beslutats med syfte att förbättra ekonomin.

Enligt ägardirektiv ska en av bolagets målsättningar vara att årligen uppnå en resultatgrad på 3-5 %, Resultatgraden för 2016 var 1,3%

Vidare ska bolaget ha en soliditet på 5- 15 %. Enligt årsredovisningen är soliditeten 16 % vilket innebär att målet överträffats.

Styrelsens protokoll

Styrelsen har under 2016 haft sju sammanträden varav ett konstituerande.

Vi har liksom föregående år noterat några slarvfel vid protokollförandet vad avser paragrafernas numrering. En förbättring har dock skett vad avser signering av protokollen.

Revidering av styrdokument

En revidering av ägardirektivet har antagits under 2016 liksom en uppdatering av styrelsens arbetsordning, vari ingår arbetsinstruktion för verkställande direktören.

Ulf Rubensson
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Tfn: 063-147529

2017-03-10

Dnr: REV/31/2016

Enligt "Riktlinjer för styrning av Torsta AB" ska en utvärdering av styrelsen årligen genomföras. Av årsredovisningen framgår att styrelsen vid ett möte i oktober genomfört ett möte med detta syfte.

Attestering av VDs kostnader

Enligt bolagets attestregler ska en sammanställning av VDs utgifter sammanställas och atteras av ordföranden före bokslutet. Detta har, enligt uppgift, gjorts.

Riskhantering och intern kontroll

I diskussion med VD framkom att det finns utrymme för förbättringar avseende att arbeta mer strukturerat med riskanalys och åtgärder för att om möjligt minska eller eliminera risker.

Bolaget har inte heller någon nedtecknad internkontrollplan.

Diarium

Vi har tidigare noterat att diariehanteringen inte helt tillgodosett aktieägaravtalet och bolagsordningens krav för allmänna handlingars offentlighet enligt tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen. Ett förbättringsarbete uppgavs pågå under 2015.

Under 2016 uppges arbetet med att utveckla diariehanteringen ha fortsatt, men också att det inte har varit högprioriterat. Under 2016 har ärenderutinerna för utbildningssidan varit föremål för översyn och vad avser upphandlingsärenden sägs det vara klart. Det som återstår är bland annat rutiner för posthantering.

5.2 BEDÖMNING

Vår bedömning är att bolaget i stort har sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi ser dock några brister/förbättringsområden där åtgärder bör vidtas:

- ✓ Styrelsen har vidtagit åtgärder för att komma tillrätta med de underskott som bolaget redovisat de senaste åren. För 2016 redovisas en vinst med 1,3% vilket innebär en förbättring jämfört med föregående år (-3,5%) men också att målet inte nåddes, då resultatmålet enligt ägardirektivet är 3-5%. En förbättring har skett, men det är viktigt att styrelsen även fortsatt har fokus på resultatförbättrande åtgärder.
- ✓ Översynen av rutinerna för att uppfylla lagkraven vad avser allmänna handlingars offentlighet bör slutföras.

Vi rekommenderar även att

- ✓ att styrelsen överväger att gå mot ett mer strukturerat sätt att hantera risker i verksamheten och åtgärder mot dessa
- ✓ att styrelsen överväger att upprätta en internkontrollplan som följs upp

Ulf Rubensson
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Tfn: 063-147529

2017-03-10

Dnr: REV/31/2016

6. GRANSKNINGSANSVARIG

Granskningen har genomförts av regionens revisionskontor och har kvalitetssäkrats av revisionsdirektör Leif Gabriëlsson.

Östersund 2017-03-10

Ulf Rubensson
Certifierad kommunal revisor

Leif Gabriëlsson
Revisionsdirektör

Årsredovisning för

Torsta AB

556892-2420

Räkenskapsåret
2016-01-01 - 2016-12-31

Innehållsförteckning:	Sida
Förvaltningsberättelse	1-4
Resultaträkning	5
Balansräkning	6-7
Noter	8-12
Underskrifter	13

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och VD för Torsta AB, 556892-2420 får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2016-01-01 -- 2016-12-31.

Allmänt om verksamheten

Verksamhetens art och inriktning

Torsta är ett kunskapscentrum för de gröna näringarna. Här finns utbildningar och kurser för både unga och vuxna som leder till jobb. Vi arbetar med företags- och landsbygdsutveckling samt erbjuder god mat och konferensmöjligheter i lantlig miljö. Bolagets säte är i Ås och här bedrivs även all verksamhet.

Ägarnas målbeskrivning för bolaget enligt ägardirektivet och resultat för 2016

Högst rikspriser på Gymnasieutbildningarna	206 137 kr i vägt snitt (211 106)
Resultat 3-5 % och soliditet på 5-15%	Resultat 1,3% och soliditet 16%
Attraktiv utbildningsanordnare	Ja
Kompetens inom jord, skog och vattenbruk	Ja
Vara en inspirationskälla för landsbygdsutveckling	Ja
Ta till vara möjligheter som finns i EU fondprogram	Ja
Nära samverkan med näringslivet	Ja

Utveckling av företagets verksamhet, resultat och ställning

	2016-12-31	2015-12-31	2014-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Nettoomsättning, tkr	42 388,9	42 316,9	44 371,1	46 242,0	20 520,0
Resultat efter fin. poster, tkr	536,0	-1 465,0	-1 290,0	3 290,0	1 128,0
Vinstmarginal, %	1,3	-3,5	-2,9	7,1	9,4
Soliditet, %	16,3	11,0	17,5	18,0	5,7
Resultat per aktie, kr	69,7	-234,2	-76,4	432,0	497,0
Avkastning på eget kapital, %	31,4	-90,1	-54,4	86,0	119,0
Kassalikviditet, %	89,9	83,2	98,3	102,0	108,0

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Ekonomi

Det redovisade resultatet före dispositioner och skatt för 2016 visar på en vinst på 536 tkr jämfört med en budget på 33 tkr och föregående års resultat på -1 465 tkr. Skillnaderna mot budget beror i första hand på att vi har genomfört en längre kurs i Grön Introduktion på uppdrag av Arbetsförmedlingen som inte hade avropats innan budgeten lades. Ett antal åtgärder har genomförts både under hösten 2015 och våren 2016 för att förbättra resultatet och vända den negativa trenden.

Kommunikation

Även 2016 har det varit mycket fokus på att marknadsföra gymnasieutbildningarna. Vi har varit ute på besök i olika högstadieskolor och haft öppet hus på Torsta. Dessutom deltar vi på alla gemensamma marknadsföringsinsatser som JGY arrangerar.

Vi deltog med flertal aktiviteter på Jämtland Game Fair på Frösön och med en mindre monter på husdjursdagen i Alsen. Vi deltog även på företagarmässan på Frösön under hösten. Vid årsmötet i UCCN som arrangerades i september syntes Torsta i flera sammanhang bland annat vid den skördefestlunch som vi arrangerade på torget för konferensdeltagarna och allmänheten. Vi har hög aktivitet med många besök på hemsida och på Facebook men bedömer att detta bli än mer viktigt framöver och satsar vidare på det.

Utveckling

Projektet Creative Region of Gastronomy och GREI löper vidare enligt planeringen. Vi satsar vidare mot målet att bli ett nationellt centrum för offentlig mat och under året har drygt 100 anställda inom offentlig mat i länet varit på inspirationsdagar på Torsta. Vår expert på vattenbruk har bidragit som konsult till företaget som planerar att anlägga en stor landbaserad fiskodling i Kall. Just nu ligger två projektansökningar inne för beslut, en angående integration och trädgårdsutbildning och en med arbetsnamnet Kunskap för företagande. Vi har under året byggt upp ett närmare samarbete med företagsekonomi på MIUN. Detta sker genom projekten GREI och GRENI som har som syfte att stärka entreprenörskap och innovationskraft hos företag i de gröna näringarna. Vi ser stor nytta av att knyta kontakter med akademien, både inom SLU och MIUN, där Torsta AB kan vara en länk mellan företagen och forskningen. Vi samarbetar även med näringslivskontoren i alla kommuner och ansvarar för ett landsbygdsnätverk inom regionen. Vi har haft två grupper i skogsmaskinförutbildning på uppdrag av Arbetsförmedlingen och kommer att ha en ytterligare grupp under 2017 innan avtalet går ut 1 september. Vi har genomfört ett antal kortare kurser inom lantbruk och skogsvård. Totalt har 430 vuxna deltagit i någon av våra kurser/aktiviteter under året.

Gymnasieutbildning

Just nu går 81 gymnasieelever på naturbruksgymnasiet och 9 elever på gymnasiesärskolan naturbruk. Tyvärr fick vi bara en ansökan till den nya varianten renskötare/skogsvårdare så vi startade inte denna, hösten 2016. Vi gör ett nytt försök inför hösten 2017. Däremot hade vi en mycket glädjande ökning av antal elever som började i ÅK 1 i höstas. Från början var de 38, men är nu 35 eftersom några har slutat. Det betyder att vi har ökat vår antagning 24 % jämfört med 0 % i medel för naturbruksgymnasierna i landet. Vi har haft vuxenstuderande inom smådjur, men har inte fått förlängning på det avtalet med Lärcentrum från och med 1 januari 2017.

Restaurang och konferens

Vi får ständigt flera externa lunchgäster och antalet konferenser ökar. Vi har en mycket uppskattad dagens lunch där vi använder mycket av våra egna råvaror. I år har vi även kunnat servera grönsaker från vår andelsodling. Inför påsk, midsommar och jul har vi haft välbesökta och mycket uppskattade, festliga bufféluncher.

Gårdsbruket

Krokoms kommun har gett ett positivt besked angående finansiering av ombyggnad av ladugård vilket beräknas genomföras 2017. Investeringen är väsentlig för att få en långsiktig hållbar ekonomisk situation för gårdsbruket och för att hålla en bra undervisning på lantbruk. Bolaget har från och med 1 januari 2017 bytt till Norrmejerier ek för och med det avslutat sitt medlemskap i Arla ek för. Mjölkkriset har förbättrats under hösten.

Personal och organisation

Den årliga personalenkäten visar på ett fortsatt bra resultat och svarsfrekvensen var hög. Vi har under året arbetat med att implementera den nya förordningen angående Organisatorisk och social arbetsmiljö som kom i mars 2016. Arbetet pågår fortfarande och under 2017 kommer vi att fokusera på bolagets vision och värderingar. Ledningen har tagit fram ett s.k. årshjul med alla viktiga händelser under året för att förbättra rutiner och öka transparensen i detta. Personalminskningar har tagit mycket tid i anspråk med ett antal förhandlingar med våra fackliga företrädare. Vi är mycket nöjda med förhandlingsklimatet och deras förmåga att se till allas bästa. Sjukskrivningstalet för 2016 var 4,08 % av den totala arbetstiden, 4,30 % för kvinnor och 3,83% för män.

Styrelsens arbete

Styrelsen har under året haft 7 styrelsemöten varav ett konstituerande. Styrelsen har dessutom träffats under en halvdag i oktober för utvärdering och diskussion angående sitt eget arbete.

Ägarförhållanden

Organisation	Organisationsnummer	Ägarandel i %
Region Jämtland-Härjedalen	202000-2840	40
Jämtlands gymnasieförbund	222000-1636	20
Lantbrukarnas ekonomi AB	556032-9269	15
SCA Skog AB	556048-2582	5
Sveaskog Förvaltnings AB	556016-9020	5
Skogsägarna Norrskog Ek.för.	788400-1335	5
AB Persson Invest	556527-4767	5
Träutveckling i Jämtland AB	556889-0742	5

Eget kapital

	Aktie- kapital	Uppskrivnings- fond	Reserv- fond
Bundet eget kapital			
Ingående balans	400 000		
Vid årets utgång	400 000	-	-
	Överkurs- fond	Fond för verkligt värde	Balanserat resultat inkl årets resultat
Fritt eget kapital			
Ingående balans			1 226 149
Årets resultat			278 745
Vid årets utgång	-	-	1 504 894

Förslag till disposition av företagets vinst eller förlust

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel, kronor 1 504 894, disponeras enligt följande:

	<i>Belopp i kr</i>
Balanserat resultat	1 226 149
Årets resultat	278 745
Totalt	1 504 894
disponeras för	
balanseras i ny räkning	1 504 894
Summa	1 504 894

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Resultaträkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2016-01-01- 2016-12-31</i>	<i>2015-01-01- 2015-12-31</i>
Nettoomsättning	2	42 388 935	42 316 882
Övriga rörelseintäkter	3	1 141 812	733 242
		<u>43 530 747</u>	<u>43 050 124</u>
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-1 334 933	-1 162 121
Handelsvaror		-817 750	-997 694
Övriga externa kostnader		-15 440 194	-15 908 408
Personalkostnader	4	-24 408 048	-25 419 861
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-935 682	-888 522
Övriga rörelsekostnader		-	-52 500
Rörelseresultat		<u>594 140</u>	<u>-1 378 982</u>
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter		2 328	8 009
Räntekostnader och liknande kostnader		-60 883	-93 862
Resultat efter finansiella poster		<u>535 585</u>	<u>-1 464 835</u>
Bokslutsdispositioner	5	-256 840	527 874
Resultat före skatt		<u>278 745</u>	<u>-936 961</u>
Skatt på årets resultat		-	190 399
Årets resultat		<u>278 745</u>	<u>-746 562</u>

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2016-12-31</i>	<i>2015-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och andra tekniska anläggningar	6	246 656	743 540
Inventarier, verktyg och installationer	7	1 186 397	1 262 705
		<u>1 433 053</u>	<u>2 006 245</u>
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav		121 343	91 702
Uppskjuten skattefordran		241 540	241 540
Andra långfristiga fordringar		102 316	101 806
		<u>465 199</u>	<u>435 048</u>
Summa anläggningstillgångar		<u>1 898 252</u>	<u>2 441 293</u>
Omsättningstillgångar			
Varulager mm			
Råvaror och förnödenheter		1 516 585	1 612 838
		<u>1 516 585</u>	<u>1 612 838</u>
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		2 714 323	1 070 627
Övriga fordringar		398 253	396 229
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8	3 108 465	3 912 375
		<u>6 221 041</u>	<u>5 379 231</u>
Kassa och bank		<u>3 315 770</u>	<u>5 389 792</u>
Summa omsättningstillgångar		<u>11 053 396</u>	<u>12 381 861</u>
SUMMA TILLGÅNGAR		<u>12 951 648</u>	<u>14 823 154</u>

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2016-12-31</i>	<i>2015-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		400 000	400 000
		<u>400 000</u>	<u>400 000</u>
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		1 226 149	1 972 711
Årets resultat		278 745	-746 562
		<u>1 504 894</u>	<u>1 226 149</u>
Summa eget kapital		<u>1 904 894</u>	<u>1 626 149</u>
<i>Obeskattade reserver</i>			
Akkumulerade överavskrivningar	9	256 840	-
		<u>256 840</u>	<u>-</u>
<i>Långfristiga skulder</i>			
Övriga långfristiga skulder	10	98 628	211 198
		<u>98 628</u>	<u>211 198</u>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Förskott från kunder		6 353	260 807
Leverantörsskulder		3 781 602	5 061 257
Övriga kortfristiga skulder		2 162 348	3 101 605
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11	4 740 983	4 562 138
		<u>10 691 286</u>	<u>12 985 807</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		<u>12 951 648</u>	<u>14 823 154</u>

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Belopp i kr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats utifrån anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter som uppfyller tillgångskriteriet räknas in i tillgångens redovisade värde. Utgifter för löpande underhåll och reparationer redovisas som kostnader när de uppkommer.

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod eftersom det återspeglar den förväntade förbrukningen av tillgångens framtida ekonomiska fördelar. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Hänsyn har tagits till beräknat restvärde, fastställt vid anskaffningstillfället i då rådande prisnivå.

<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	<i>%</i>
Maskiner och andra tekniska anläggningar	20
Inventarier, verktyg och installationer	20
Anläggningsdjur	20

Leasing - leasetagare

Alla leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal.

Operationella leasingavtal

Leasingavgifterna enligt operationella leasingavtal, inklusive förhöjd förstagångshyra men exklusive utgifter för tjänster som försäkring och underhåll, redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Varulager

Varulagret är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Därvid har inkuransrisk beaktats. Anskaffningsvärdet beräknas enligt först in- först ut- principen. I anskaffningsvärdet ingår förutom utgifter för inköp även utgifter för att bringa varorna till deras aktuella plats och skick.

Varulager av djur är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

I egentillverkade halv- och helfabrikat består anskaffningsvärdet av direkta tillverkningskostnader och de indirekta kostnader som utgör mer än en oväsentlig del av den sammanlagda utgiften för tillverkningen. Vid värdering har hänsyn tagits till normalt kapacitetsutnyttjande.

Intäkter

Det inflöde av ekonomiska fördelar som företaget erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för rabatter.

Om tillämpligt:

I de fall köpevillkoren innebär att köparen erhåller en finansiering är intäktens verkliga värde nuvärdet av alla framtida betalningar.

Försäljning av varor

Vid försäljning av varor redovisas intäkten vid leverans.

Alternativ till ovan.

Vid försäljning av varor redovisas en intäkt när följande kriterier är uppfyllda:

- De ekonomiska fördelarna som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget,
- Inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt,
- Företaget har överfört de väsentliga riskerna och fördelarna som är förknippade med varornas ägande till köparen,
- Företaget har inte längre ett sådant engagemang i den löpande förvaltningen som vanligtvis förknippas med ägande och utövar inte heller någon reell kontroll över de sålda varorna, samt
- De utgifter som har uppkommit eller förväntas uppkomma till följd av transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Inkomstskatter

Skattekostnaden utgörs av summan av aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Aktuell skatt

Aktuell skatt beräknas på det skattepliktiga resultatet för perioden. Skattepliktigt resultat skiljer sig från det redovisade resultatet i resultaträkningen då det har justerats för ej skattepliktiga intäkter och ej avdragsgilla kostnader samt för intäkter och kostnader som är skattepliktiga eller avdragsgilla i andra perioder. Aktuell skatteskuld beräknas enligt de skattesatser som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt redovisas på temporära skillnader mellan det redovisade värdet på tillgångar och skulder i de finansiella rapporterna och det skattemässiga värdet som används vid beräkning av skattepliktigt resultat. Uppskjuten skatt redovisas enligt den skattemässiga balansräkningsmetoden. Uppskjutna skatteskulder redovisas för i princip alla skattepliktiga temporära skillnader, och uppskjutna skattefordringar redovisas i princip för alla avdragsgilla temporära skillnader i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott. Obeskattade reserver redovisas inklusive uppskjuten skatteskuld.

Not 2 Nettoomsättning per rörelsegren

Nettoomsättning per rörelsegren

	2016-01-01- 2016-12-31	2015-01-01- 2015-12-31
Utbildning	20 916 399	22 015 040
Landsbygdsutveckling	10 674 766	10 200 532
Gårdsbruk	6 555 426	6 142 547
Restaurang/internat	3 166 442	2 982 449
Övrigt	1 075 902	976 314
Summa	42 388 935	42 316 882

Not 3 Övriga rörelseintäkter

	2016-01-01- 2016-12-31	2015-01-01- 2015-12-31
Realisationsvinster	411 188	42 500
Lönebidrag	503 362	591 471
Övrigt	227 262	99 271
Summa	1 141 812	733 242

Not 4 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda

	2016-01-01- 2016-12-31	2015-01-01- 2015-12-31
Män	21	23
Kvinnor	23	23
Totalt	44	46

Könsfördelning i företagsledning och styrelse

	2016-12-31	2015-12-31
<i>Företagsledning och styrelse</i>		
Andel män	50%	37%
Andel kvinnor	50%	63%

Not 5 Bokslutsdispositioner

	2016-01-01- 2016-12-31	2015-01-01- 2015-12-31
Förändring avskrivningar utöver plan	256 840	-527 874
Summa	256 840	-527 874

Not 6 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	2016-12-31	2015-12-31
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
-Vid årets början	2 406 989	2 406 989
-Avyttringar och utrangeringar	-154 875	
	2 252 114	2 406 989
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>		
-Vid årets början	-1 663 449	-1 182 050
-Återförda avskrivningar på avyttringar och utrangeringar	129 063	
-Årets avskrivning	-471 072	-481 399
	-2 005 458	-1 663 449
Redovisat värde vid årets slut	246 656	743 540

Not 7 Inventarier, verktyg och installationer

	2016-12-31	2015-12-31
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
-Vid årets början	2 217 116	1 975 768
-Nyanskaffningar	388 302	451 348
-Rörelseförvärv		-210 000
	2 605 418	2 217 116
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>		
-Vid årets början	-954 411	-682 288
-Återförda avskrivningar på avyttringar och utrangeringar		135 000
-Årets avskrivning	-464 610	-407 123
	-1 419 021	-954 411
Redovisat värde vid årets slut	1 186 397	1 262 705

Not 8 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2016-12-31	2015-12-31
Upplupna intäkter	542 242	969 032
Upplupna intäkter projekt	754 155	2 485 215
Förutbetalda kostnader	1 812 067	458 128
	3 108 464	3 912 375

Not 9 Ackumulerade överavskrivningar

	2016-12-31	2015-12-31
Maskiner och inventarier	256 840	-
	256 840	-

Not 10 Långfristiga skulder

	2016-12-31	2015-12-31
Skulder som förfaller senare än ett år från balansdagen		
Övriga skulder	98 628	211 198

Not 11 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016-12-31	2015-12-31
Upplupna löner och sociala avgifter	2 450 832	2 537 334
Upplupen hyra	1 519 812	1 519 812
Övriga interimsskulder	770 340	504 991
	<u>4 740 984</u>	<u>4 562 137</u>

Not 12 Ställda säkerheter

Ställda säkerheter

	2016-12-31	2015-12-31
<i>För egna skulder och avsättningar</i>		
Tillgångar med äganderättsförbehåll	216 264	319 393
Summa ställda säkerheter	<u>216 264</u>	<u>319 393</u>

Not 13 Nyckeltalsdefinitioner

Vinstmarginal

Resultat efter finansiella poster i procent av nettoomsättningen.

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt (22%), i förhållande till balansomslutningen.

Vinst per aktie

Resultat efter skatt dividerat med antal aktier

Avkastning på eget kapital

Nettoresultat i procent av justerat eget kapital. Nettoresultat=resultat efter finansiella poster.

Kassalikviditet

Omsättningstillgångar exklusive varulager och pågående arbeten / kortfristiga skulder.

Underskrifter

Ås 17/3 2017

Margareta Winberg
Styrelseordförande

Marie Simonsson
Styrelseledamot

Anton Waara
Styrelseledamot

Marita Åsberg
Styrelseledamot
Arbetsstagarrepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats
den 23/3 2017

Mats Henriksson
Auktoriserad revisor
Deloitte AB

Trine Amundsen
Verkställande direktör

Erik Gudmundson
Styrelseledamot

David Wikner
Styrelseledamot

Andreas Karlsson
Styrelseledamot
Arbetsstagarrepresentant

Min granskningsrapport har lämnats
den 20/3 2017

Lars-Olof Eliasson
Lekmannarevisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i Torsta AB
organisationsnummer 556892-2420

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Torsta AB för räkenskapsåret 2016-01-01 - 2016-12-31.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Torsta ABs finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Torsta AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är

ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen

återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Torsta AB för räkenskapsåret 2016-01-01 - 2016-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Torsta AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller

- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Östersund den 23 mars 2017

Deloitte AB

Mats Henriksson
Auktoriserad revisor

Till bolagsstämman i Torsta AB
Org nr: 556892-2420

Till fullmäktige i Region Jämtland
Härjedalen

Granskningsrapport för år 2016

Jag, av fullmäktige i Region Jämtland Härjedalen utsedd lekmannarevisor, har granskat Torsta AB:s verksamhet för år 2016.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt ägarens uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt utifrån av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

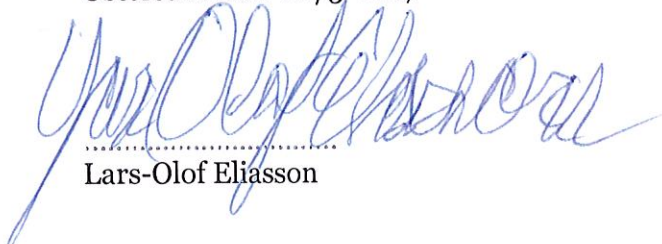
Bolaget har efter två år med redovisade underskott förbättrat sitt resultat och visade för 2016 ett resultat på 1,3% vilket dock inte når ägarnas resultatkrav på 3-5 %. Det är viktigt att styrelsen fortsatt har fokus på resultatförbättrande åtgärder

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Som stöd för min bedömning åberopas bifogad granskningspromemoria.

Östersund den 20/3, 2017

.....
Lars-Olof Eliasson

Bilaga: Granskningspromemoria 2016, Torsta AB.